

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____
2. _____
3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i istraživačkim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje, krivinomjerom, ravnalom, kutomjerom i topografskim kartama koje je dodijelilo Državno povjerenstvo. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

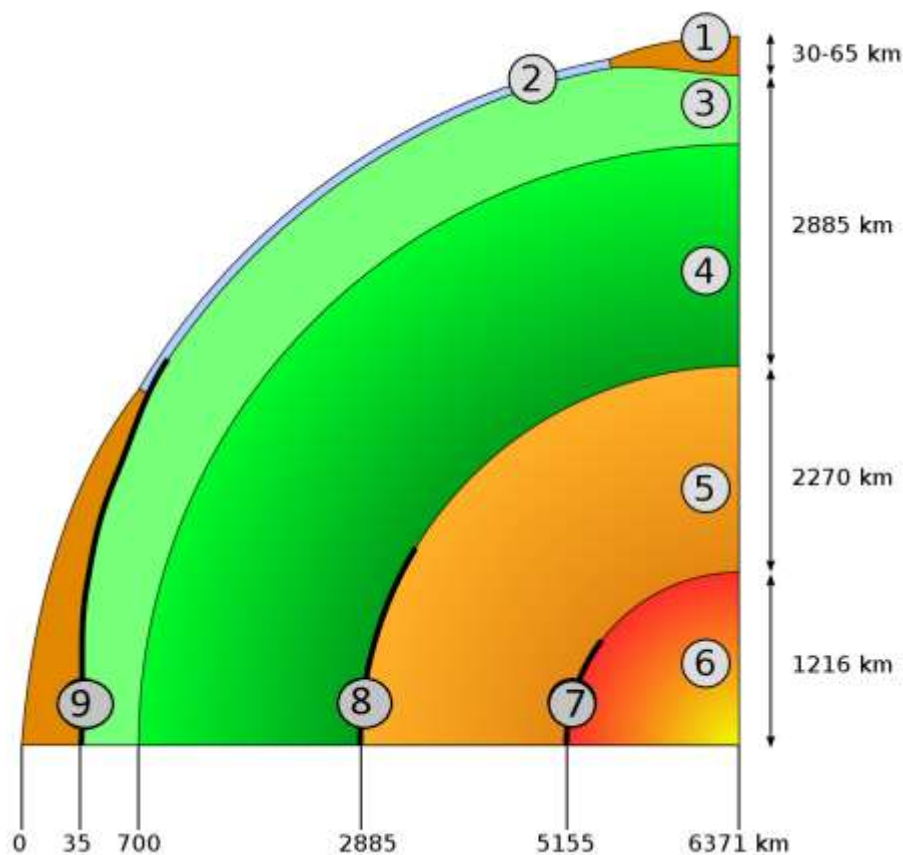
Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori, odgovori napisani u zagradama i bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

P
e
č
a
t
š
k
o
l
e

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA
GRAĐE ZEMLJE.**

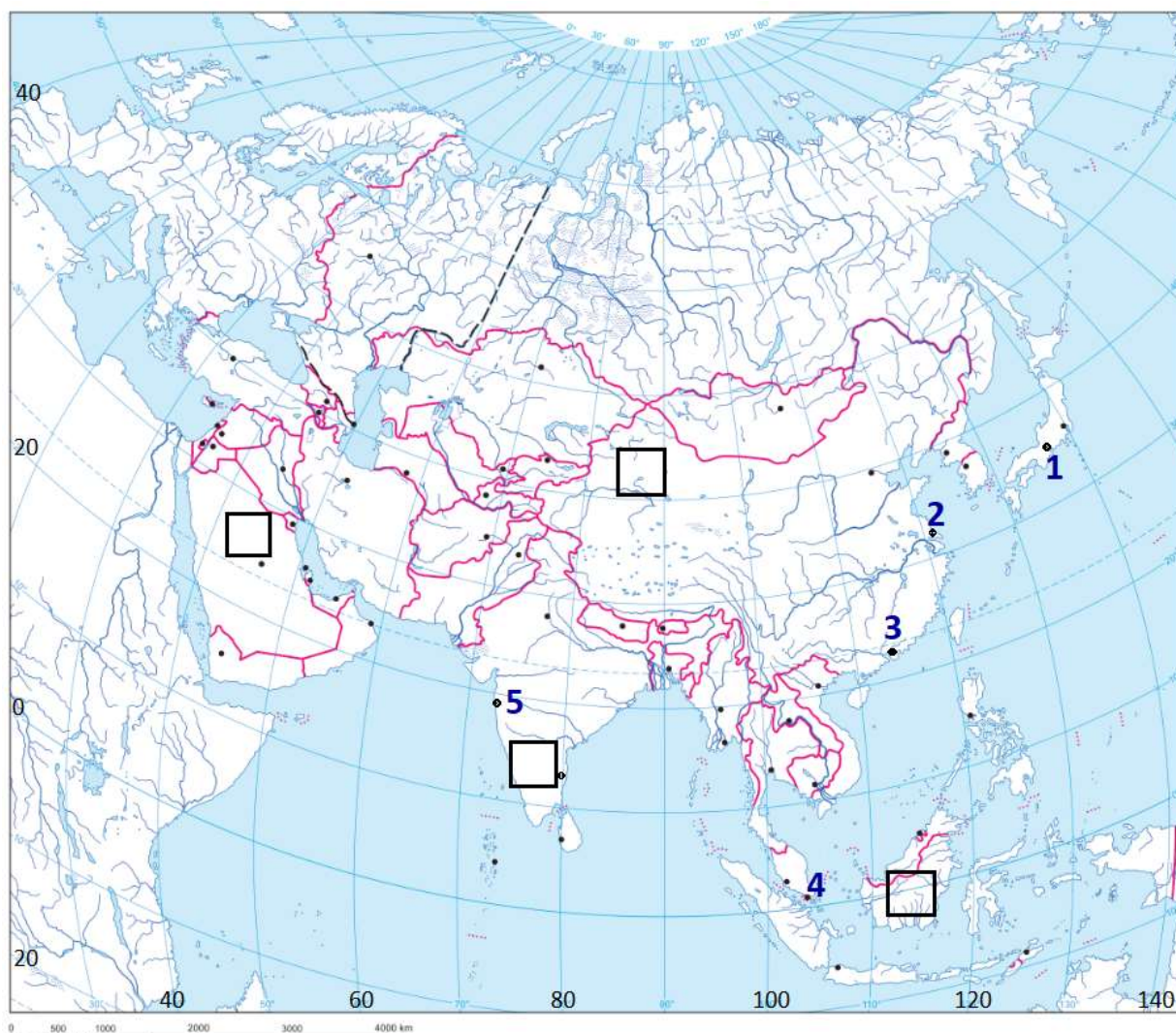
3 1. Hrvatski znanstvenik, geofizičar Andrija Mohorovičić bavio se seizmologijom te je proučavajući pokupski potres koji se dogodio 8. listopada 1909. došao do otkrića granice između Zemljine kore i plašta. Ta se granica i danas po njemu naziva Mohorovičićev diskontinuitet ili moho sloj.

Mohorovičićev diskontinuitet označen je na priloženome crtežu brojem _____.

Oceanska kora označena je na priloženome crtežu brojem _____, a građena je pretežno od _____ stijena (upiši naziv skupine stijena prema postanku).

1 2. Naziv je sloja u građi Zemlje koji se sastoji uglavnom od željeza i nikla u tekućemu stanju zbog iznimno visokih temperatura _____, a na priloženome je crtežu taj sloj označen brojem _____.

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE I DIJAGRAMA.

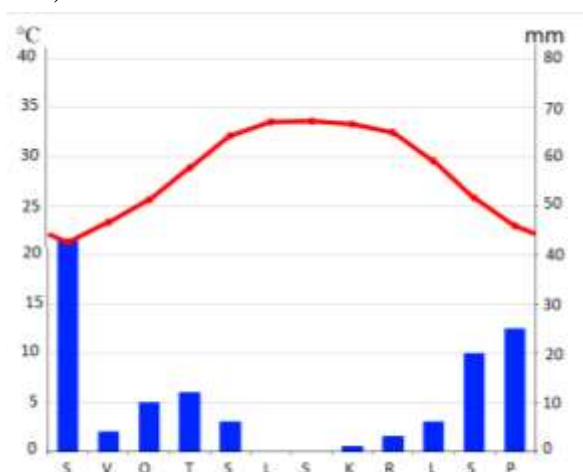

2. 3. Od primarnih djelatnosti u Japanu veliku važnost ima ribarstvo. Važno je ribolovno područje na prostoru miješanja morskih struja Kurošio (*Kuroshio*) i Ojašio (*Oyashio*) uz obalu otoka _____ (upiši ime otoka). Upiši znak X na područje tog otoka.

Strelicom ucrtaj smjer kretanja morske struje Ojašio (*Oyashio*).

3. 4. Priloženi klimatski dijagram prikazuje _____ klimu (upiši naziv tipa klime) koja pripada klimatskomu razredu _____ (upiši naziv klimatskoga razreda).

U kvadratić na priloženoj karti koji se nalazi na području navedene klime upiši slovnu oznaku klimatskoga razreda.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEGA SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. DVA POJMA IZ SREDNJEGA I DVA POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.

3 5. Poveži gradove s brojem na karti kojim su označeni i morem na čijoj se obali nalaze.

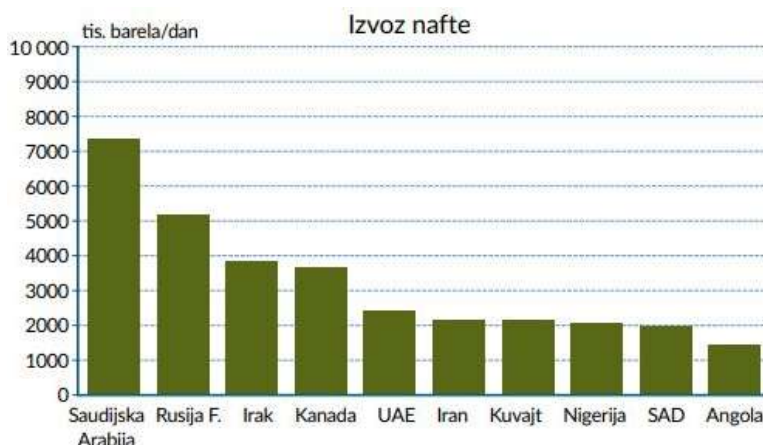
_____ Mumbai	A) Andamansko more	1) broj 1 na karti
_____ Shanghai	B) Arapsko more	2) broj 2 na karti
_____ Singapore	C) Istočnokinesko more	3) broj 3 na karti
	D) Južnokinesko more	4) broj 4 na karti
	E) Žuto more	5) broj 5 na karti

2 6. Podebljaj na priloženoj karti granicu onih dviju država kroz koje se prostire pustinja Gobi.
Imena su tih država: _____ i _____.

2 7. Među najvećim svjetskim izvoznicima nafte čak četiri imaju obalu na istome zaljevu. Ime je toga zaljeva _____.

Upiši na priloženoj karti slovo Z na područje navedenoga zaljeva.

U svim je četirima državama prevladavajuća religija _____.

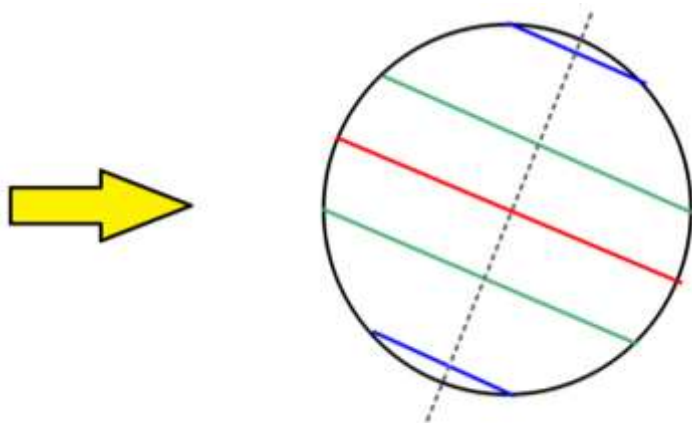

2 8. Najveći je afrički izvoznik nafte država čije je ime _____. Ta država prema podacima na priloženome dijagramu dnevno izvozi _____ nafte.

1 9. Sunce je upravo svanulo u Tokiju. Za koliko će sati Sunce svanuti u glavnome gradu Šri Lanke? _____

2 10. Proces degradacije tla u sušnim i polusušnim krajevima koji dovodi do širenja pustinja nazivamo _____. Koje je ime prijelaznoga područja stepe prema Sahari ugroženoga opisanim procesom? _____

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA POLOŽAJA ZEMLJE
U ODNOSU NA SUNCE.**

1 11. Ucrtaj na crtežu uski pojas (crtu) koji odvaja osvijetljeni od neosvijetljenog dijela Zemlje.

2 12. Koje godišnje doba započinje prikazanim položajem Zemlje u odnosu na Sunce u
Tunisu? _____

Geografska je širina paralele koja u prikazanome položaju omeđuje područje u kojemu traje
polarni dan _____.

Znakom X na priloženome crtežu označi tu paralelu.

**U SVAKOME OD SLJEDEĆIH DVAJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

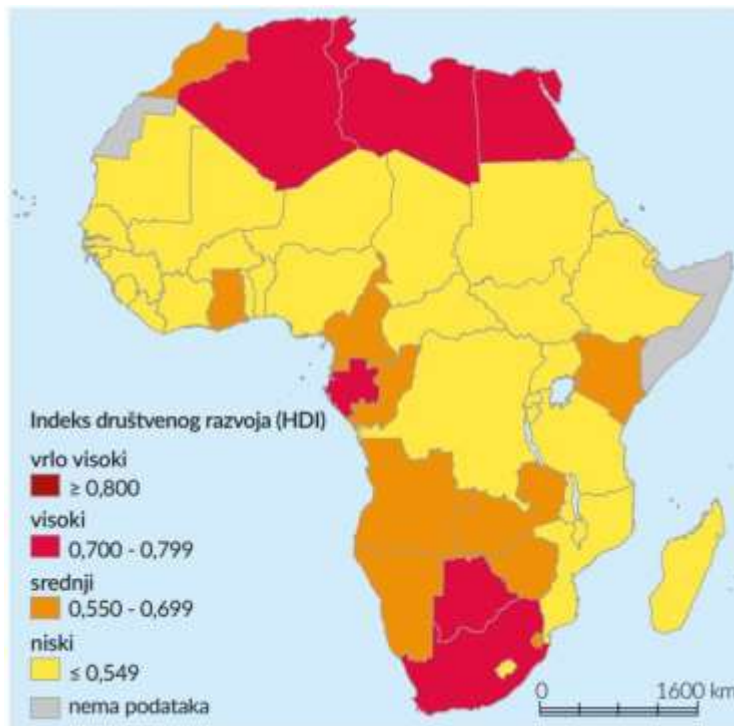
1 13. Koji su od navedenih *push* faktori vanjskih migracija afričkoga stanovništva?

- a) visoka stopa nezaposlenosti
- b) gospodarska struktura III-II-I
- c) međuetnički sukobi koji izazivaju političku nestabilnost
- d) velik udio staroga stanovništva u ukupnome stanovništvu
- e) niska stopa nataliteta

1 14. Koji se od navedenih opisa odnose na plantažnu poljoprivredu u Africi?

- a) proizvodnja za vlastite potrebe
- b) uzgoj manioke, batata i žitarica
- c) uzgoj tropskoga voća, kakaovca, agruma
- d) monokulturna proizvodnja
- e) bez primjene melioracijskih zahvata

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

1 15. Jedan je od pokazatelja gospodarske razvijenosti i indeks društvenoga razvoja. On se izračunava kombinacijom nekoliko pokazatelja: dohotka stanovništva, stupnja obrazovanja i _____.

2 16. Ime je istočnoafričke države koja ima srednji HDI _____.
Ime je afričke regije s najvećim brojem država koje imaju visok HDI _____.

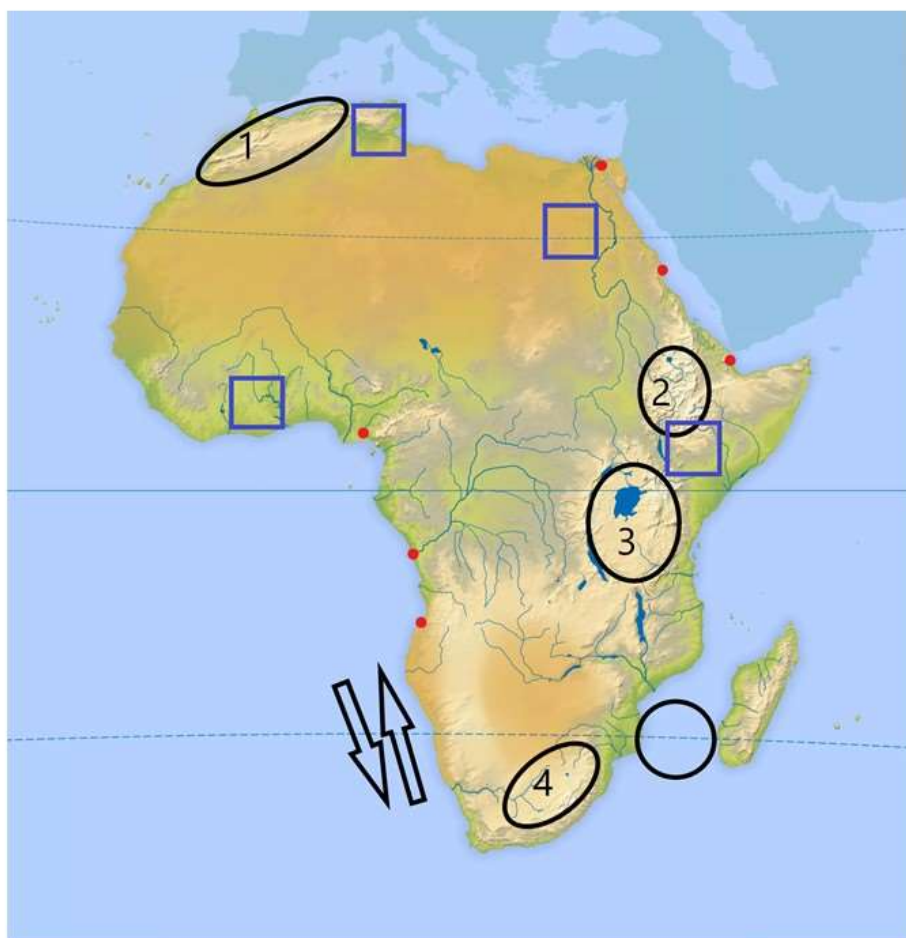
3 17. Gradnjom je brane kod Asuana na rijeci Nil nastalo umjetno jezero čije je ime _____.

Objasni jedan pozitivan i jedan negativan učinak gradnje te brane. Odgovori cjelovitom rečenicom.

Pozitivan učinak: _____

Negativan učinak: _____

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE I FOTOGRAFIJA.

2 18. Visočje u kojemu izvire Modri Nil označeno je na karti brojem _____, a ime je toga visočja _____.

Mlada planina označena je na karti brojem _____, a ime je te planine _____.

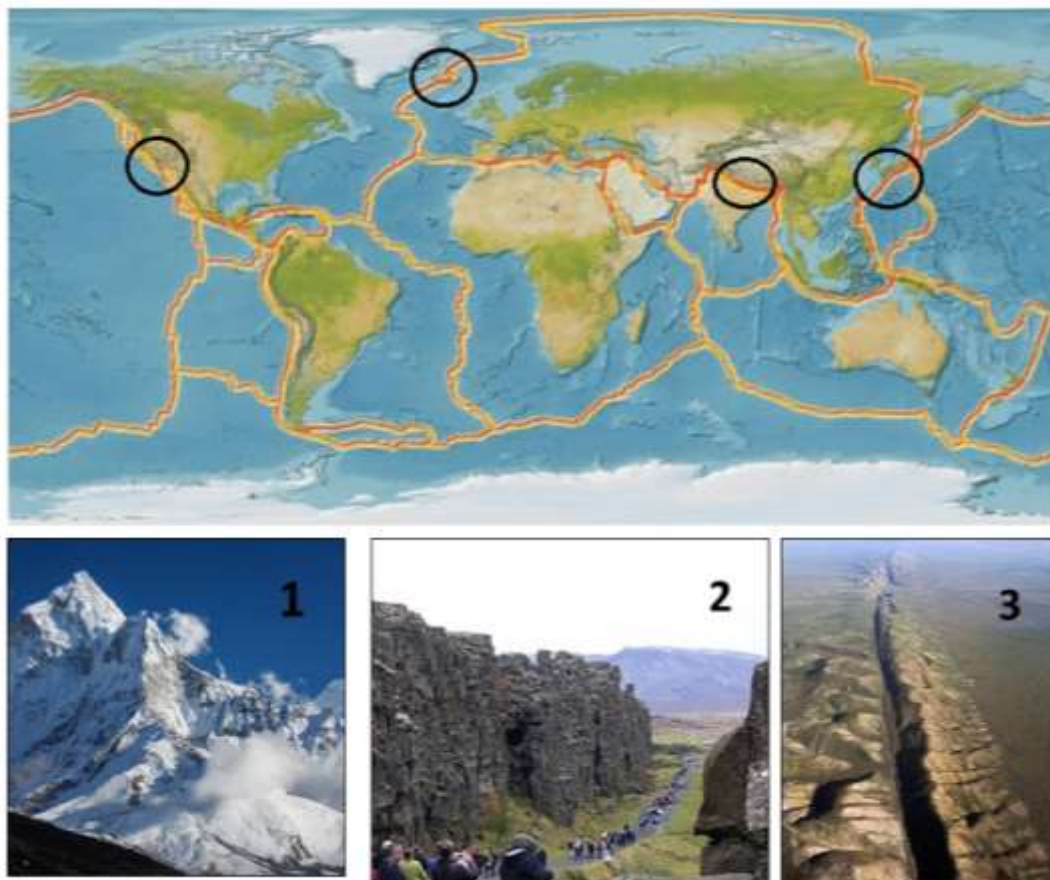
1 19. Ime je morske struje koja teče uz jugozapadnu afričku obalu _____.
Ispuni kemijskom olovkom (oboji) onu strelicu na karti koja točno prikazuje smjer toka te struje.

2 20. Morska struja iz prethodnoga zadatka i raspodjela tlaka zraka razlozi su nastanka jedne afričke pustinje. Na odgovarajuće mjesto na karti upiši ime te pustinje, a u kružić upiši odgovarajuću oznaku stalnoga polja tlaka zraka nad obratnicama (V za visoki ili N za niski tlak zraka).

1 21. Ucrtaj na karti granicu niske i visoke Afrike tako da povežeš dvije odgovarajuće **crvene** točke.

2 22. Fotografije prikazuju četiri karakteristične izvozne poljoprivredne kulture. Brojeve kojima su označene fotografije upiši u odgovarajuće **plave** kvadratiće tako da povežeš poljoprivrednu kulturu s područjem njezina uzgoja.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE I FOTOGRAFIJA.
DVA SU KRUGA NA KARTI VIŠAK.

1 23. Upiši u krug na karti koji predstavlja konzervativnu granicu litosfernih ploča broj s fotografije koji je prikazuje.

2 24. Granicu litosfernih ploča na kojoj nastaje nova Zemljina kora nazivamo _____ granica.

Upiši broj s fotografije koji prikazuje tu granicu u odgovarajući krug na karti.

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU KARTE MURSKOGA SREDIŠĆA.

1	
---	--

 25. Koji je naziv skupine geografskih karata prema mjerilu kojoj pripada priložena geografska karta?

1	
---	--

 26. Koliko iznosi nadmorska visina osnovne izohipse koja prolazi kroz Hlapičinsko polje?

1	
---	--

 27. Izmjeri krivinomjerom duljinu Gornjega potoka od Jezera Selnica do ušća u rijeku Muru.
Duljina Gornjega potoka iznosi _____.

2	
---	--

 28. Nalaziš se na kružnome toku u Vrhovljanu. Krećeš se 1625 metara po azimutu od 115° i stižeš do _____ (upiši naziv objekta).

Nastavljaš put po azimutu od 360° još 375 metara i stižeš do _____
(upiši naziv objekta).

1	
---	--

 29. Izračunaj relativnu visinu između Bundekova brda i željezničkoga mosta na Muri.
Relativna visina iznosi _____.

1	
---	--

 30. Koja od navedenih tvrdnja o Murskome Središću **nije** točna?

- a) Kroz Mursko Središće prolazi pruga te državna i županijska cesta.
- b) Uz školu se nalazi i sportsko igralište.
- c) U sjeverozapadnome dijelu Murskoga Središća, uz sjeverni rub oranica rastu vinogradi.
- d) Industrijski objekti nalaze se u južnome i zapadnome dijelu Murskoga Središća.
- e) Istočno se od Murskoga Središća nalaze iskopi šljunka.